

Budapest Környéki Törvényszék
Büntetés-végrehajtási Csoport
5.Bv.2010/2016/11.

Alkotmánybíróság

Budapest

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: III / 1949 - 5 / 2016	
Érkezett: 2017 JAN 10.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 1 db	<i>ml</i>

Hiv. szám: III/1949-4/2016.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A Budapest Környéki Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja előtt folyamatban lévő büntetés-végrehajtási ügyben a fenti hivatkozási számú megkeresésre az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő ügyben a következő felvilágosítást adom:

1. A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (Bv. tv.) 14. §-ának (5) bekezdése első mondata az a jogszabályhely, amelynek Alaptörvénybe ütközésének megállapítását indítványozom. Ugyanis a hivatkozott jogszabályhely szerint a szabadságvesztés és a kényszerintézkedés fogatosítása az elzárás, a közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztés, a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés és a javítóintézeti nevelés végrehajtását megszakítja.

A szabadságvesztésre átváltoztatott pénzbüntetés esetében a jogszabályhelyben, valamint a Bv. tv. 14. §-ának (7) bekezdésében foglaltak – és a 2016. november 20. napján kelt indítványom 3. oldala 2. bekezdésében kifejtettek – azt eredményezik, hogy a szabadságvesztésre átváltoztatott pénzbüntetés végrehajthatósága az előzetes letartóztatások, vagy szabadságvesztés(ek) fogatosítása alatt nem évülhet el, tekintet nélkül arra, hogy a terhelt milyen hosszú időt tölt fogva tartásban.

Ugyanis a Bv. tv. nem tartalmaz a pénzbüntetésre vonatkoztatva olyan jogintézményt, mint a törvénynek a 278. §-ának c) pontjában, illetve a 289. §-ának d) pontjában írtak, miszerint az elzárás, illetve a közérdekű munka, illetve azok hátralévő része nem hajtható végre, ha az ítélet jogerőre emelkedése után a terhelt öt évet vagy azt meghaladó időt töltött szabadságvesztésben vagy előzetes letartóztatásban.

Álláspontom szerint a jogi szabályozás akkor felelne meg az Alaptörvénynek, ha ilyen, a közérdekű munka és az elzárás esetében meglévő jogintézmény a pénzbüntetés esetében is létezne, vagy a Bv. tv. 14. §-ának (5) bekezdése első mondatában lévő felsorolásban a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés nem szerepelne. Mindkét esetben lenne felső időbeli korlátja a szabadságvesztésre átváltoztatott pénzbüntetés végrehajthatóságának, amennyiben az elítélt szabadságvesztés büntetést, vagy előzetes letartóztatást tölt.

2. A fent kifejtettekkel párhuzamosan – fenntartva a 2016. november 20-án kelt beadványomnak a 4. pontjában írtakat, – álláspontom szerint az Alaptörvény B) Cikkének (1) bekezdésében meghatározott jogállamiság fogalmával nem egyeztethető össze, hogy a szabadságvesztésre átváltoztatott pénzbüntetés végrehajtásának elévülési időpontja, – amennyiben a terhelt előzetes letartóztatásban van, vagy szabadságvesztés büntetést tölt és ezáltal a pénzbüntetés végrehajtása megszakadt – nincs mindenkire előre meghatározva. Ezt igyekeztem az Alkotmánybíróság gyakorlatából vett példákkal kifejezni a 2016. november 20-i beadványom 6. oldala 2. bekezdésében. Az ott írtakat fenntartom.

Álláspontom szerint is a jogállamiságból fakadó, az alkotmányos büntetőjog által szabott korlátok a büntetőjogi felelősségi rendszer valamennyi elemére és intézményére, tehát a büntetés-végrehajtási

Budapest Környéki Törvényszék
Büntetés-végrehajtási Csoport
5.Bv.2010/2016/11.

jogra is vonatkoznak. Ennek megfelelően a büntető jogkövetkezményekre, illetőleg azok végrehajtására is irányadónak kell tekinteni ezen alkotmányos elveket, vagyis a büntetések elévülésére vonatkozó rendelkezések alkotmányosságának megítélésakor is vizsgálni kell a *jogbiztonság* követelményének az érvényesülését, mivel a büntetőjognak a büntetések végrehajtására vonatkozó elévülési szabályai időbeli korlátok közé szorítják az állami büntetőhatalom gyakorlását.

A szabadságvesztésre átváltoztatott pénzbüntetés esetében – amennyiben a terhelt előzetes letartóztatásban volt, vagy szabadságvesztés büntetést töltött és ezáltal a pénzbüntetés végrehajtása megszakadt – éppen ez az időbeli korlát hiányzik és ezáltal alaptörvény-ellenes a hatályos szabályozás.

3. A 2016. november 20-án kelt indítványomban, valamint a fent kifejtettekben foglaltak alapján indokoltnak tartom, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság a Bv. tv. 14. §-a (5) bekezdésének az Alaptörvény XV. Cikk (1) bekezdése első mondatában meghatározott törvény előtti egyenlőség követelményével történő alkotmányossági vizsgálatát is végezze el.

Ugyanis az azonosan pénzbüntetéssel sújtott olyan elítéltek esetében, akiknek a pénzbüntetése bár át lett változtatva szabadságvesztésre, de nem töltöttek más ügyben előzetes letartóztatást, vagy szabadságvesztés büntetést (vagyis szabadlábon vannak); a pénzbüntetés végrehajthatósága (elévülése) nem szakad meg, így legkevesebb öt év alatt megszűnik a végrehajthatóság (elévül a büntetés).

Viszont, akikkel szemben a bíróság ugyanolyan pénzbüntetést szabott ki, majd az szabadságvesztésre át lett változtatva, de más ügyben előzetes letartóztatást, vagy szabadságvesztést töltöttek; a pénzbüntetés végrehajthatósága megszakad és az meghosszabbodik az előzetes letartóztatás, vagy más ügyben töltött szabadságvesztés tartamával.

Másrészt a lényegében azonos súlyú büntetési nem az elzárás, illetve közérdekű munka büntetés esetében a Bv. tv. 278. §-ának c) és a 289. §-ának d) pontjában foglaltak miatt van felső időbeli korlátja a büntetés végrehajthatósága megszűnésének, amennyiben a terhelt előzetes letartóztatásban van, vagy szabadságvesztés büntetést tölt, holott a törvény 14. §-ának (5) bekezdése szerint a szabadságvesztés ezen büntetések esetében is megszakítja a büntetés végrehajtását, vagyis az elévülést.

Indokom ezzel kapcsolatban az Alkotmánybíróság gyakorlatából merítettem az, hogy „a jogegyenlőség klauzulája a közhatalmat gyakorlók számára azt az alkotmányos parancsot fogalmazza meg, hogy valamennyi személyt *egyenlő méltóságúként kezeljenek*, és egyéni szempontjaikat egyenlő mércével és méltányossággal vegyék figyelembe. Ez a követelmény az egész jogrendre kiterjed, a közhatalmat gyakorlók kötelesek egyenlő elbánást biztosítani a joghatóságuk alá tartozó minden személy számára. A jogegyenlőség elve ugyanakkor nem bármifajta különbségtételt, hanem csupán az emberi méltóságot sértő megkülönböztetéseket tilalmazza. Alaptörvény-ellenes, vagyis emberi méltóságot sértő megkülönböztetés abban az esetben állapítható meg, ha a különbségtétel *önkényes*. A hátránnyal járó különbségtétel az általános mérce szerint akkor minősül önkényesnek, *ha nincs ésszerű, kellő súlyú alkotmányos indoka*. Önkényes megkülönböztetés esetén a jogalkotó azáltal nem kezeli az érintetteket egyenlő méltóságú személyként, hogy egyéni szempontjaikat nem azonos körtekintéssel és méltányossággal veszi figyelembe.”

Ahogy a 2016. november 20-án kelt indítványomban kifejtettem (6. oldal utolsó bekezdése) hasonló súlyú büntetések (a közérdekű munka büntetés, vagy az elzárás) esetében olyan elítéltnél, aki öt

Budapest Környéki Törvényszék
Büntetés-végrehajtási Csoport
5.Bv.2010/2016/11.

évet töltött előzetes letartóztatásban, vagy szabadságvesztésben, a jogalkotó – a miniszteri indokolásban szereplő méltányossági, illetve célszerűségi szempontok miatt – öt év elteltével lemond a büntetés végrehajtásáról, akkor a meghatározott időt szabadságvesztésben vagy előzetes letartóztatásban töltött, pénzbüntetésre ítélnél önkényes az eltérő szabályozás. Még inkább önkényesnek tűnik az ugyanolyan büntetésen, a pénzbüntetésen belüli kettős, a más ügyben szabadságvesztést, vagy előzetes letartóztatást töltött elítéltekre hátrányos szabályozás.

A törvény előtti egyenlőség esetében a csoportképző ismerv a szabadságvesztésnél enyhébb súlyú büntetésre ítélték, illetve a pénzbüntetésre ítélték csoportja, tehát az ide tartozók egy részére nem indokolható alkotmányosan a hátrányos megkülönböztetés.

A Bv. tv. 14. §-ának (5) bekezdése első mondatának megsemmisítése esetén nem állna fenn a fent írt hátrányos megkülönböztetés, mivel a büntetés végrehajthatóságára vonatkozó ötéves elévülési idő az elzárás, a közérdekű munka büntetés és a pénzbüntetés esetében mindenkire egységesen lenne érvényes, illetve a jogállamiság sem sérülne, hiszen ahogy kifejtettem, a szabadságvesztésre átváltoztatott pénzbüntetés is elévülhetne, ha a terhelt előzetes letartóztatásban volt, vagy szabadságvesztés büntetést töltött.

Ezért a korábbi indítványomat a fentiekkel egészítem ki és kérem, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a Bv. tv. 14. §-ának (5) bekezdése az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében megfogalmazott jogállamiság követelményével, illetve a XV. Cikk (1) bekezdése első mondatában meghatározott törvény előtti egyenlőség követelményével ellentétes. Egyben indítványozom, hogy az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 41. §-ának (1) bekezdése alapján a Bv. tv. 14. §-ának (5) bekezdésének első mondatát – annak alaptörvény-ellenessége miatt – *semmisítse meg*.

Megjegyezni kívánom, hogy megítélésem szerint, – ahogy a 2016. november 20-án kelt indítványomban is kifejtettem – a Bv. törvényben a jogi szabályozás Alaptörvényből levezethető lényeges tartalma hiányos, de figyelemmel az Alkotmánybíróság 3058/2015. (III.31.) AB végzésének [20] bekezdésében írt gyakorlatára, ezzel kapcsolatos indítványomat (a mulasztásos alkotmányértés megállapítása) nem tartom fenn.

Az Alkotmánybíróság 3058/2015. (III.31.) AB végzésének [17] bekezdésében írtakra figyelemmel mellékelem a Budapest Környéki Törvényszék Elnökének 2015.El.VI.A.34/5. számú kinevezési okiratának másolatát.

Budapest, 2016. december 30. napján.

Tisztelettel:

A kiadmány hitelül:

